Ч. 85. ьв в. середа 7. червня 1922. Почтову належність оплачено гуртом. Рік I.

ГРОМАДСЬКИЙ ВІСТНИК

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в краю 1000 М
ЗА ГРАНИЦЕЮ:
В Америці 1 дол., Франції, Голяндії, Бельгії 10 фр. фр., Італії 10 лірів, Швайцарії 5 фр. шв., Німеччині 75 марок, Чехословаччині 25 корон ч., Болгарії 50 левів, Румунії 50 лей, Австрії 1400 корон. Зміна адреси 50 марок польських.

ОГОЛОШЕННЯ:
Рядок дрібного друку або його місце в рубриці „Оголошення“ 50 М., в „Надісланім“, в „Оповістках“ і некрольоги 75 М. Між новинками і в редакційній части 150 М., на першій стороні 200 М. За дрібні оголошення 15 М від слова; товстим друком подвійно. В неділі і свята 50% дорозче.

Виходить о годині 7. рано.

Один прим. 40 Мкп.

РЕДАКЦІЯ, АДМІНІСТРАЦІЯ й ЕКСПЕДИЦІЯ: ЛЬВІВ, РИНОК ч. 10

Львів, 1. червня 1922.

Як ратуються Німці після катастрофи.

Англійський премієр у свойому експозе з питомою собі тверезістю і отвертістю в критичних моментах, коли треба поглянути правді у вічі, звернув увагу на силу Німеччини, на перспективи, які зарисовуються на випадок придавлення до муру великого, високо розвиненого німецького народу. Остерігав перед чуттєвою політикою, вказуючи на небезпеку, яка може вилонитися, коли трутиться в обійми Німеччину і большевицький Схід. „Пересічні люде — сказав Л. Джордж — не даються зворушувати страхом чи надією у відношенню до подій, які можуть прийти за кілька літ; одначе обовязком державних мужів передбачувати“. В попередньому числі „Гр. Вістника“ подали ми статтю, в якій мова про те, чому Франція з жахом поглядає на свою східну границю, хоча її німецький противник обезсилений мілітарно і покищо на довший час не має небезпеки оружної розправи. Франція-ж має тепер найсильнійшу в Европі армію! Та небезпека для Франції не в німецькій армії. Бо сила Німеччини не тільки в численности німецького народу, а в кольосальнім промислі, в багацтві технічних і наукових середників і в подиву гідній спроможности Німців.

Читаючи польську пресу, мається враження, що Німці тільки продумують над тим, якби заховати збрую в тайних складах, якби устроїти „пуч“ на Шлеську і т. д. Все це казки. Коли німецька експльозія в недалекім часі й доконається, так це буде не динамітовий вибух. В Німеччині йде горячкова, витревала, праця на всіх ділянках. Праця зробилася тут прямо фанатичним культом.

На зїзді німецького промислу в Гамбурзі посол д-р Курт Зорґе в привітній промові сказав: „Отвираємо сьогорічний зїзд членів в Гамбурзі, в ратушевій салі старото, вільного ганзеатицького міста, якого пристань десятки літ належала до найбільших, яка тепер змагає, щоби в пильній праці, з непохитною відвагою і в гордій вірі у власні сили — привернути німецькому промислови те, що в ньому знищене і що наново мусить бути створене запопадливістю і далекозорістю німецького купця, пильністю і енергією німецького підприємця“.

Німецький промисл лаштується до опанования світових ринків збуту отвираючи собі з одного боку европейський Схід для збуту, а з другого боку навязуючи нитки порозуміння з американськими фінансістами для одержання кредитів.

В Парижі йдуть наради комітету американського фінансового потентата Морґана над умовами, під якими можна би Німцям дати негайно кредит. Говориться про великанську суму вісьмох міліярдів марок в золоті. Ясна річ, що в цім криється охота створити еквівалент для російської позички. Американські фінансісти не мають охоти зичити поки що Росії (большевицькій!), позичуть Німеччині, отже, маючи на увазі консеквенції рапалійського договору, посередно Росії. Большевикам годі давати до рук грошей. Непевний клієнт. Дається Німцям. А вони будуть робити інтереси не тільки для Берліна, а й для Ню Йорку. І в тім напрямі йде велика пропаганда. Визначну участь бере в ній знаменитий фінансіст Франк Вандерліп, президент „National City Bank“ в Ню-Йорку.

Агітуючи за позичкою для Німеччини, в одному місці пише він: „Сліпий націоналізм поширився в Европі. Америка може обняти провід, щоби той націоналізм здавити. Якщо маємо віднайти відповідну форму морального проводу — так повинні ми перетворити націоналізм в раціоналізм. Ось чого потребує Европа“.

Так міркує американський фінансіст. Між тим в Німеччині йде ренесанс німецького націоналізму в парі з пристосованням дотеперішних важких для Німеччини умовин. Залізна німецька дисципліна вдержує цей націоналізм в твердих карбах розуму, стримуючи перед передвчасними відрухами, здобуваючи рівночасно нові терени для німецької експанзії. А про розгін тієї експанзії нехай посвідчить хочби отсе донесення „Вечірної Агенції“.

„Совітський уряд роздає Німцям на широку скалю рільні концесії, головно на Україні, на побережу Чорного моря.

Є це плянова акція, що має на меті скріпити взаємини між Німеччиною і Росією на економічнім, політичнім і мілітарнім ґрунті. Найбільше концесій одержали Німці в области Одеси, де під покришкою рільних комун, відбувається скора і дуже спритно обдумана німецька кольонізація. До посілостей, які обняла німецька адміністрація, прибувають вже тепер німецькі еміґранти у великій скількости. Вони везуть зі собою рільничі знаряди, багато живого інвентаря, насіння і штучний навіз. Нові німецькі кольоністи — то майже виключно здемобілізовані підстаршини і старшини.

Представникови телеґрафічної аґенції АВ. вдалося зібрати відомости, що до одної тільки одеської области прибуде 12.000 німецьких кольоністів. Більшість їх знає російську мову. На випадок війни утворять вони кадри червоної армії. Німецько-російські пляни є в тім напрямі дуже великі, бо передбачують скольонізовання Росії протягом 2 років 100-тисячною найліпшою німецькою кадрою.

Замітне це, що совітський уряд відмовляє наділення рільними концесіями на чорноморськім побережу всіх рефлектантів инших національностей, предкладаючи їм загосподарення відлогів на Поволжу, Уралі і инших місцевостях Росії. Це робиться на підставі додаткового договору, заключеного з Німеччиною.

Ці звістки потверджує посередно нотатка, поміщена в однім з останніх чисел ґазети „Красний Крим“, яка доносить про істнування на Кримі широко розгалуженої німецької орґанізації, що служить цілям німецької кольонізації на Україні під назвою „Bundestreu“. Ця орґанізація спровадила для своїх членів один міліон пудів збіжа, закупленого в Румунії і заосмотрює кольоністів в товари ріжного рода, як також машини і рільничі знаряди. Кромі цього має на Кримі ряд власних кооператив. Фінансову допомогу одержує ця орґанізація від Німеччини“.

Українські справи.

С ери їдуть на радянську Україну.

З Відня пишуть нам п. д. 29. мая: Сьогодня рано виїхали з Відня до Київа б. міністер війни за часів Центральної Ради Жуковський з жінкою, Чечель, Вол. Залізняк (брат Миколи) і кооператор Гавриленко. Шраг виїхав з жінкою ще перед двома тижнями.

Із закордонної групи українських лівих с ерів остали у Відні проф. Грушевський з жінкою і Христюк, тому, що вони були надто анґажовані і що до них, мовляв, не відноситься амнестія.

Серед придніпрянської еміґрації у Відні завважується в останніх днях живий рух за поворотом на Україну.

Канада і Українці.

Як доносять з Вініпеґу до „Дейлі Мейль“, посол законодатного тіла в Альберті, Мр. Шапіро предложив канадійському урядови проєкт спровадження до західної Канади 400.000 справних рільників зі Східної Галичини і Буковини.

Большевицька церковна пол тика.

Під сим заголовком приносить „Neue Freie Presse“ з 31. мая (ч. 20744) цікаву статтю д-ра Альфреда Носсіґа, в якій автор займається справою конфіскати церковних дорогоцінностей в Росії через большевицький уряд і приходить до висновку, що сей крок не всилі „спролетаризувати“ на довший час російську церкву. Коли большевики не сконфіскують — іронізує автор — всіх мощей, чудотворних ікон і свяченої води і не зачнуть самі їх експльоатувати, вони не перешкодять, щоби російська церква з часом знову не зібрала казочних багацтв. Переходячи до останнього большевицького договору з Ватиканом, Носсіґ пише: „Покищо їхня церковна політика запевнює большевикам „maximum“ користей Вони осягнули сей парадоксальний успіх, що в тім моменті, коли вони відбирають церкві — хоч би схизматицькій — майно, Ватикан поручає европейським державам визнання совітського уряду. Рівночасно вони через свій договір з Ватиканом завдали своїм сусідам Полякам, з якими вони мимо зовнішного мира остають в стані безпреривного внутрішнього напруження, дуже болючий удар. Занепокоєння, яке викликало в Польщі зближення поміж Ватиканом і Росією, є на всякий випадок більше оправдане, як алярм з нагоди неістнуючої мілітарної конвенції між совітами і Німеччиною. Польща була досі найважнійшою північною твердинею римської церкви — котре то відношення представляло далекосягле політичне значіння. Чи прийде до нової злуки російської церкви з Римом, чи лише успішна місійна діяльність Єзуїтів і Францішканів здобуде собі новий терен, на всякий випадок становище Польщі у Ватикані поважно ослабиться. Але вже сьогодня можуть большевики занотувати сей „плюс“, що забили клина поміж Ватикан і Польщу. Удар сей сидить тим глибше, що Ватикан не може навіть ужити Польщі до того, щоби піддержувати в Росії пропаґанду за злукою

з

Пр. 161|22. В Імени Річипосполитої Польської! Суд окружний карний яко Трибунал пресовий у Львові рішив на внесок Прокураторії Державної, що зміст часописи „Громадський Вістник“ ч. 79. з дня 30. мая 1922. в артикулі під наголовками: 1) Східна Галичина на міжнародній конференції в Генуї“ в уступах: а) межи словами „проти такого пляну“ а „Опісля“ б) межи словами „Східна Галичина“ а „так дійшло до цього“ 2) „З дороги життя“ в уступі межи словами „відповіла Дійсність“ а „вже пізно“ містить в собі єство злочину з § 65 а) зак. карн. узнав доконану в дни 29. мая 1922 р. конфіскату за оправдану і зарядив знищення цілого накладу і видав по думці § 493. п. к., заказ дальшого розширювання того друкового письма. Заразом видав наказ відвічальному редакторови тої часописі, щоби се рішення помістив безплатно в найблищім числі і то на першій стороні. Невиконання того наказу потягає за собою наслідки предвиджені в § 21 зак. друк, з 17. грудня 1862 Д. п. д. № 6 ex 1863, а іменно засудження за переступство на гривну до 400 Мп. — Львів, дня 29. мая 1922.

(Підпис нечиткий).

Римом. До цього надається багато краще українська церква, яка є прецінь зєдинена („uniert") а рівночасно має з російською спільну старославянську літургію і грецький обряд. Згідно з тим є теж монсіньоре Шептицький, український архиепископ Львова, душою цілої акції і „persona gratissima" у Ватикані. Се спричиняє очевидно нове загострення відносин між Польщею і Україною. Так церковна політика большевиків викликала нові конфлікти, яких перебігу ще не можна передбачити.

Промова Поанкаре у французькому парляменті.

В своїй промові Поанкаре, переходячи до справи ґенуенської конференції заявляє: Денний порядок цеї конференції занепокоїв мене з цего огляду, що міг уможливити висунення справи мирових трактатів. Премєр зробив відповідний крок і одержав зі сторони аліянтів всякі ґарантії, що Німці не будуть могти підносити в часі конференції справи відшкодовань, розброєння і трактатів. Ті справи — говорив премєр — зістали піддані компетенції Союза Народів і не можемо допустити, щоби старано ся зменшити ту компетенцію. Поанкаре боронить французький уряд перед закидом немов би старався довести до розбиття конференції, відтак відчитує текст інструкцій пересланих французькій делеґації.

В цих інструкціях премєр підчеркнув роль Союза Народів, якого атрибуції не повинні бути в ніякому разі в Генуї нарушені, відтак покликувався на згоду Франції і Англії під тим оглядом, що уряд совітів міг би бути признаний тільки по попереднім уділенню ним відповідних ґарантій та виконанню принятих зобовязань.

Інструкції порушували далі справу російських довгів, підкреслюючи ріжницю між воєнними і передвоєнними довгами. Дальше голосили, що справа нафти не може бути трактована з урядом, котрий скинув грузинський уряд і домагався, щоби кавказькі держави були репрезентовані в Генуї. Що відноситься відшкодовань інструкції пригадували, що виплачення відшкодовань належних Франції є першим услівєм економічної відбудови Европи, до чого Франція бажає прилучитися в як найбільше мировім дусі.

В відповіди на запитання депутованого Барона (комуніста) чому Поанкаре не удався до Генуї, відповів премєр: Длятого, що не залежало мені на стрічі з декотрими з поміж ваших приятелів і тому, що моя присутність в Парижі являлася конечною. Поанкаре зазначує відтак, що інструкції для французької делеґації поставлено одноголосно на Раді міністрів і були льояльно виконані. Франція не зробила нічого такого, що мало би на цілі розбиття конференції, наоборот дала доказ великої терпеливости.

Впрочім, заявляє премєр, коли політична конференція завела, то конференція економічна і фінансова дала позитивні успіхи. Промовець висказує відтак переконання, що відбудова Европи буде могти бути довершена на підставі вислідів ґенуенських праць. Поанкаре пригадує дальше зусилля Барту, щоби делеґації малої антанти були трактовані на рівні з делеґаціями Німеччини і Росії.

Пригадує дальше відмову взяти участь в нарадах в справі відшкодованнь, які Ратенау хотів довести до висліду, та інтервенцію в цілі недопущення до дискутовання цих справ, які повинні бути обговорені тільки через союзників, — в присутности Німеччини. Коли в Генуї порушено справу відшкодовань, то зроблено це без участи Франції, супроти чого, Франція не може рахуватися з порушеними квестіями.

Що торкається рапалійського договору, то Поанкаре завважує, що позаяк він противиться версайльському договорови, можна було виключити з конференції делеґації Німеччини і Росії. Франція показала однак свою льояльність і добру волю супроти союзників, прилучуючись до найлагіднійшої санкції, яка переважила. Премієр зазначує, що не жалує зайнятого тоді становища, бо в разі колиб Франція опустила конференцію (затріскуючи двері) опустилаб її сама одна, наражуючися на закид браку терпеливости і віри в конференцію підчас коли в дійсности, цілий світ міг твердити, що Франція співділала в працях конференції до останнього менту.

Поанкаре обговорює відтак справу претенсії Франції у відношенню до Росії і справу приватного майна, що його сконфіскували совіти. Промовець зазначує, що французька делеґація не підтвердила тексту відповіди на російський меморіял що його представила анґлійська делеґація. Є помилкою — зазначує премієр — твердження, що коли Бельґія не була би запротестувала, то Франція підтвердилаб ту відповідь. Поанкаре повторює: Неповодження конференції не спричинило становище французької делеґації, тільки нахальство большевицької делеґації в справі трактату в Рапалльо, як рівнож дискусія, що вивязалася відтак в справі будучої конференції в Газі. Поанкаре заявляє, що французький уряд не є нічим звязаний і відмовив би приняти участь в новій політичній конференції, в якій не взялаб участи Америка. Французький уряд остане в близькім контакті з Америкою і з невтральними державами, повідомлюючи їх про свої погляди відносно гаської конференції, де вишле також своїх знавців.

Дальше бесідник зазначує, що Франція рада працювати з иншими державами над загальною відбудовою, одначе під умовою, що не будуть домагатися від неї, щоби зреклася в користь Німеччини якого небудь права, що прислугує їй на основі версайльського договору. Хочемо привернути нормальні відносини, але годі легковажити собі ненависть, яка шириться в Німеччині. Кождий день приносить нам новий доказ злої волі Німеччини чим то в справі відповідальности за викликання війни, чи воєнних злочинів, чи відшкодовань.

Поанкаре виступає проти недавних слів Вірта, що версайльський трактат це нове огнище боїв і знищення. Цей трактат підписали представники 27 народів. Чомуж би Франція, на котрої землі ведено бої, мала зректися права, яке признає їй версайльський трактат. Як що союзники не прилучаться до карних санкцій Франції, вона самостійно приноровить клявзулі трактату, які передбачують санкції. Але бесідник зазначує, що зробить все, щоб недопустити до відокремленої акції, бо зясовує собі добре трудности, з якими така акція сполучена. Хоч як бажаним для нас удержання порозуміння з союзниками, не можемо все таки резиґнувати з прислугуючих нам прав.

Відповідаючи на заміти одного з депутованих крайної лівиці, заявив Поанкаре, що має надію, що французький уряд не буде потребувати хапатися відокремленої акції, додав одначе, що Німці мали би завсіди респект перед силою, і це змушує Францію, вдержувати власну силу.

Далі обговорює Поанкаре справу переговорів з Росією. Бесідник не перечить права до відклику о признання Росії европейського кредиту, але Европа має повне право уділити чи не уділити того кредиту. Премієр підчеркує войовничий настрій большевиків, та за велике число російської армії. Зазначує притім, що перед признанням кредиту повинні держави зажадати від большевиків ґарантії, маючи на увазі остереження, пороблені зі всіх сторін, а взиваючі: майтеся на увазі, вовки нюхають здовж границь! Поанкаре квестіонує право совітів, покликуватися на принципи французької революції, якої характер був зовсім відмінний від російської й має радше дещо спільного з революцією в Анґлії.

Російські закони ухвалються й виконуються без засягнення опіній в репрезентаційного тіла. Російська конституція найбільше назадницька зі всіх конституцій.

Далі заявляє Поанкаре, що Франція є специяльно привязана до Союза Народів, який положив великі заслуги коло мира. Вказує на добрі взаємини Франції з Малою Антантою, яка брала участь у всіх дискусіях, підчеркує тісний французько-бельґійський союз, констатує щире бажання, вдержати солідарність Франції з Анґлією, врешті вичислює вчинки Франції для задоволення Анґлії і м. и. на участь Франції в ґенуенській конференції мимо становища Росії й Німеччини. Поанкаре пригадує прихильне становище Франції в справі Сходу. Мимо створення королівства Фейсаля, відвічальною за напади на французькі війська в Дамаску, Франція давала численні докази льояльности і примиримости в часі всіх конференцій, які починалися від ущуплення французьких прав.

Поанкаре пригадує, що Анґлія зреклася справді дуже важної санкції, прислугуючої їй на підставі версайського договору, але додає, що ніякі випадки не розлучили обох держав з причин, мимо яких тісне порозуміння може тревати, хоча погляди обох сторін часом ріжняться, напр. в справі російських довгів або приватної власности. Поанкаре заявляє, що памятає передусім про жовнірів союзників, які лягли побіч французьких жовнірів. Память про них була би зраджена якимнебудь замахом на взаїмне перемиря як також нерівномірним трактованням народів, до яких ті полягли належали.

З Волині.

… національно культурного життя на Волині.

Мимо всіх неприятливих обставин, що створились на Волині завдяки польській обсаді, український національно культурний рух тут поступово зростає у всіх галузях життя.

ВОЛОДИМИР ДОРОШЕНКО.

В справі нашого право…

(Докінчення.)

Київські „Правила" властиво є ніяка революція. Вони зібрали до купи — може не зовсім повно — тільки те, що досі було в ужитку в українській літературі, систематизували й упорядкували. Закидає їм дехто у нас певну нельогічність та непослідовність. Але се вже доля кожного правопису. У инших народів він ще більше непослідовний. Правопис часом заховує певну традицію, певні пережитки. Люде звикли до них і усунення їх уважають за свого роду немилу помилку. Певна умовність, „етимольоґічність" часом зіставиться навіть у дуже фонетичнім правопису. Пишемож ми напр. „мені", а говоримо і „мені" і „мині" і „міні". Чомуж вражає нас писання „людей" зам. „людий", „люде" зам „люди", принятe на Наддніпрянщині? Можу запевнити, що там вони уживаються не з моди, не під російським впливом, а просто утерлися й писати инакше видається Наддніпрянцям неграмотністю. Подібні неконсеквенції є скрізь, у старих історичних народів з старим правописом ще більше. Київський правопис, опертий в головнім на живій вимові, подекуди рахується і з традицією, усвяченою десятиліттями і авторитетом клясиків (Шевченко, Куліш). Воювати нам за се з ним годі Але головні основи його непохитні, а власне про них і йде мова. Нам тут не подобається датив на „ові", „еві", хоч він скрізь уживався і вживається на Наддніпрянщині і не є ні польонізмом, ні москалізмом, а фактом живої вимови, засвідченої й граматикою й етноґрафічними записами (візьмім хочаб записи Тарасевського в „Етноґоафічнім Збірнику" Наукового Тов. ім. Шевченка). Фонограми В. Ярошенка також його потверджують. Чомуж нам упирати ся на своїх — „ови" і „еви" й робити з них якісь святощі? Забуваємо, що на наддніпрянський лад писали й наші перші народовці й від того ні світ, ні Галичина не завалилися. Богу дякувати „ся" та „І" скасувала комісія. Потерпаю одначе, щоб якась вища інстанція їх знову не привернула. Тому, не повторяючи прекрасних арґументів Глінченка й Кримського проти окремого ся при дієсловах (див. їх „Три питання нашого правопису", Київ, 1908), хочу покликатися знову на традицію. Ніколи на Наддніпрянщині не уживано в правопису ні сього окремого ся, ні Ї (по зубних та л і н), а далнійше не уживали їх і самі Галичане (Мета, Правда до 1891 р.). Окреме ся се новина в нашім правопису, не знана передше. Ніяка стара памятка, скільки тямлю, не знає такого окремого писання. Що се на Наддніпрянщині не московський вплив, доказ тому той факт, що так писали ще довго перед повстанням теперішньої Росії. На Наддніпрянщині ся зливається в вимові з дієсловом (напр. купаєцьця).

Кримський докладно умотивував сю наддніпрянську правописну форму, а безсумнівне підтвердження істнування її в устах народу охочий знайде в фонетичних записах Ярошенка на Полтавщині (див. ор. cit.).

Факт істнування окремого ся в деяких говорах на нашій території не дає нам ще права нагинати правопис літературної мови до льокалізмів. Так само і з закінченням дієсловів будучого часу на „му", „мемо". Що з того, що на Буковині та в Галичині ся форма істнує як окрема, а не обернулася в звичайну флексію будучого часу, коли на широкім просторі України вона не є вже окремою частиною мови. Тому годі відділяти її й на письмі. Таке відділювання сеї форми в правопису кожному Наддніпрянцеві мулить око як немила помилка. Отже етноґраф, белєтрист, язикознавець нехай її собі уживають, як їм се треба (і де треба), але в літературну мову пхати її не годиться, як загалом не годиться засмічувати літературну мову несчисленними льокалізмами, цікавими тільки для наукового дослідника нашої мови. Всякі „сьлід", „сьміх", „сьніг", „сьвятий" або „светий", „сятий", „теле", „єнчий", „она", „оно" „зазуля", „ей", печи (зам. пекти), бічи або бігчи (зам. бігти) і т. д. зоставмо діялектольоґам! (Численні приклади подібних одмін див. у „Програмі до збирання діялектичних одмін української мови" К. Михальчука і Є. Тимченка, Київ 1908).

Взагалі ж нам тут треба пильнійше вчитися велико-української мови, тоді будемо, як слід, і писати по українськи. На жаль [illegible]

Одним з епізодів цього руху було віче в с. Здовбиці біля Здолбунова, що скликане було, на припис епископа Діонисія, місцевим благочинним (деканом) о. П. для вияснення чи дійсно більшість селян у Здовбиці бажає українізації церкви. На віче прибуло чимало селян, а також багато й інтелігенції. Припадково попав на віче відомий український маляр п. М., що мандрував по Волині в пошукуванню праці. На вічу він виступив з промовою, вияснюючи необхідність українізації церкви. Потім промовляли місцеві кооператори й селяне. Виявилося, що проти українізації церкви обстоює один лише гмінний писар. Людина в тутешній місцевости чужа й відома зі свого москвофільства. На вічу він допустився ганебного вчинку, чим остаточно себе здискретував.

В решті решт, справа українізації церкви в Здовбиці вирішена була в позитивному змислі, об чім складений був відповідний протокол, підписаний учасниками.

Приклад с. Здовбиці зробив вплив і в инших парафіях, де церква ще досі не українізована. І так, навіть в м. Здолбунові благочинний о. П. почав готовитися до українізації церкви, а в останню неділю казання промовляв по українськи.

Подібні факти в життю Волині тим більш приємні, що якраз в церковному життю тут національний рух зустрічав значний опір з боку консервативного й москвофільського духовенства.

Здолбуновець.

Дописи з краю.

Стрий.

Справа зльокавтованих залізничників

Поверх 300 зльокавтованих українських залізничників міста Стрия четвертий рік без служби за те, що мали відвагу служити своїй державі і не хотіли покинути обряду своїх батьків. Вправді багато з поміж зльокавтованих як і їх родин наслідком нужди вже померло, одначе позісталі не упадають на дусі і вірять в те, що скорше чи пізнійше буде їм вимірена справедливість.

Від часу закриття Українського Горожанського Комітету в Стрию не дістали зльокавтовані жадної допомоги, а деякі з них вже люде старші, або такі, що в залізничій службі стратили здоровлє і тепер не можуть запрацювати на удержанне своє і своєї родини. Розпука береться тих людей, коли вони дивляться на своїх діточок, голих і босих, а часто ще й голодних. Багато дітей таких бідаків не ходить навіть до школи, бо не мають в що одягнутися.

Нам не вільно дивитися байдужно на нужду наших борців, ми не сміємо допустити до того, щоби ті, котрі посвятили все, що мали найдорошого, для добра вітчини, терпіли голод, а їхні діти виростали в неграмотности. Просимо свідоме українське громадянство допомогти тим найбіднійшим, чим хто може, в грошах, або убранню. — Жертви проситься слати до Тов. „Народний Дім" в Стрию. З допиською „для зльокавтованих залізничників".

РІЖНІ ВІСТИ.

Незалежна ліберальна преса про Ґенуу.

Провідник незалежних лібералів Аскіт находиться, як відомо, в опозиції до Льойда Джорджа а по повороті тогож з Ґенуї старався використати неудачу конференції, виступаючи з різкою критикою премієра в парляменті.

Тимчасом незалежна ліберальна преса не підтримала цеї критики, особливо що до відношення до Франції. І так пишуть „Дейлі Нюз": Ми побоюємось, щоб наші лідери в своїм бажанню заатакувати нашу політику в Ґенуї та її автора, не далися втягнути на дорогу, яка не відповідала би ліберальній політиці. Колиб прийшло вибирати поміж політикою Антанти й політикою Ліґи Націй, ми не можемо завагатись ні на хвилину, щоби пійти за тоюж другою.

Мр. Аскіт і льорд Ґрей повинні би се так само ясно заявити. А „Вестмінстер-ґезет" пише: Ми хочемо удержати добрі зносини з Францією а також усталити справу відшкодування на можливій та справедливій підставі. Нам треба для цього наклонити Францію до згоди на ревізію версайльського мира.

Ірляндська справа.

Обі фракції сінфайнерів, а це републиканська під проводом де Валери і більше поміркована під проводом Колінса, яка заключила угоду з англійським правительством, помирилися недавно. Це викликало занепокоєння в Льондоні з одної, та північній частині Ірляндії, званій Ульстером, з другої сторони. Премієр Ульстеру Сер Кчейґ заявив, що Ульстер буде і дальше обстоювати свою незалежність від полудневої части, та зарядив а рештування 200 провідників сінфайнерів находячихся в межах шести графств, що складають Ульстер.

На кабінетній раді в Льондоні заявив знову міністер Черчіль, що покликав до Льондону тих ірляндських лідерів, які підписали угоду з англійським правительством, для вияснення ситуації, що тільки витвореної. До Ульстеру, загроженого нападами сінфайнерів, вислано нових чотири баталіони, разом з попередними 19.

Довіря для кабінету Поанкаре.

Французький парлямент ухвалив 436 голосами проти 96 довіря для кабінету Поанкаре. Проти внеску голосували: 15 комуністів, 51 обєднаних соціялістів, 19 радикальних соціялістів, 7 соціялістичних республиканців і 4 послів приналежних до ріжних партій.

51 послів здержалися від голосовання, між ними 29 радикальних соціялістів і 9 соціялістичних республиканців. (ПАТ).

Меморіял Поанкаре.

Поанкаре вислав до всіх правительств, запрошених на конференцію в Гаґі, меморіял, в якім зясовує умови, які Франція уважає за необхідні для запевнення успіху конф. для російської справи. Меморіял пригадує правні основи признані за необхідну підставу всяких переговорів зі совітами, вказуючи дальше, що з виїмкою технічних переговорів між знавцями нова конференція, здається, буде засуджена на неповодження з огляду на методи дипломатичні совітів. Вкінці зазначує, що французьке правительство пізнійше рішить, чи їхати до Гаґи.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Стан облоги в Чорногорі.

Рим (ПАТ). Радіо. Як доносить „Епока" постановило югославянське правительство оголосити на території Чорногори стан облоги і вислати там на випадок заворушень більший відділ війська.

Збільшення числа американських військ.

Ґановер (ПАТ). З Вашінґтону доносять, що сенат приняв проєкт закона згідно з котрим число військ з проєктованих передше 115.000 підвисшено на 133.000 люда.

Виїзд Чічеріна.

Ґенуа. (ПАТ). Чічерін у найблизчих днях кидає Ґенуу, щоби виїхати до Москви. Близчий речинець його виїзду держать в тайні. Вчера видав Чічерін пращальний банкет у честь ґенуенських командантів та конвою поліції, що ескортувала його підчас конференції. Підчас банкету Чічерін у гарячих словах віднісся до поліцаїв, дякуючи за опіку і спеціяльні зглязи, яких зазнав за весь час побуту в Італії. Висловив свій подив для справности італійської поліції, та жаль, що мимо щирої охоти не може відзначити ордером її представників. Тепер в Росії — говорив Ч. — є лише один ордер „Червоного Прапора", котрий можна признати виключно російським горожанам, за заслуги для большевизму. Бажаючи одначе винагородити це, Чічерін подарував усім присутним на банкеті свою памяткову фотографію з присвятою й автографом.

Большевики перейшли границі Естонії.

Ревель. (ПАТ). Тому кілька днів перейшов оружний відділ большевиків границю Естонії біля Ізборска і узяв в полон двох естонських горожан, 1 жовніра і 1 митного урядника.

Недуга Леніна.

Віденъ. (ПАТ). „Вр. Альг. Цтг." доносить за „Берл. Цтг. ам. Мтг.", що Леніна навістив апоплєктичний удар. Наслідком цієї вістки, яка до Берліна наспіла іскровою дорогою, відїхали до Москви Літвінов зі своїм окруженням і Радек. В кругах совітської партії в Берліні, повища вістка викликала дуже велику констернацію, бо в Росії крім Леніна, ніхто не надавався до цього, щоби перевести перехід Росії до економічних форм, котрі Чічерін і Красін приготовили в Ґенуї. Коли взяти під увагу, що Троцький і Літвінов представляють острійший напрямок, приходиться до переконання, що недуга Леніна, набирає тепер політичного значіння.

Віденъ. (ПАТ). „Арб. Цтг." з Берліна: Тут. совітське посольство заявляє, що йому нічого не відомо про тяжку недугу Леніна, та що не вірить вістям про недугу. Виїзд Радка не має ніщо спільного з вістями про недугу.

Берлін. (ПАТ). „Льок. Анц." доносить про недугу Леніна: Леніна ранено підчас звісного атентату в шию, через що повстав біль на бічці. Щойно по тяжкій операції вдалося кулю витягнути, але повстали комплікації, що спричинило закровавлення мозку, а в наслідках апоплексію.

Б. королева Зита не зрікається своїх прав.

Науен. (ПАТ.) Б. Королева Зита переслала на руки реґента Гортія письмо, в котрім заявляє, що дальше вважає себе коронованою королевою Мадярщини і уповажненою до оборони прав свого сина Отона, котрого є опікункою разом з арх. Максиміліяном, братом померщого короля Карла.

Новий президент Китаю.

Пекін. (ПАТ.) Нововибраний президент републики називається Лію-Чанґ-Ганґ. Він не кинув іще Тієнтсіну, бо має сумніви щодо свого нового вибору.

Бої турецьких мужиків з Англійцями.

Льондон. (ПАТ.) Часописи доносять з Атен, що турецькі мужики заатакували в Дарданелях відділ англійських жовнірів. Досі не має вістей про долю 22 жовнірів. Вислано безпроволочно англійські війська для покарання виновників.

Бої в Ірляндії.

Бельфест. (ПАТ.) Англійські війська заатаковані повстанцями в місцевости Петідж на ірляндсько-ульстерській границі, відповіли на наступ пальбою з гармат. Повстанські війська по кількахвилевій боротьбі, спаслися втечею. Англійці полонили дуже багато жовнірів і здобули значний військовий матеріял. Англійська підмога, головно артилерія, є дальше в Ірляндії.

Бельфест. (ПАТ). Убито суддю Флєнеґен, котрий видавав осуджуючі засуди для шін-фейністів.

Швайцарія відмовила побуту большевикам.

Ню Йорк (ПАТ). Авас. „Ессосієйтед Прес" доносить з Женеви, що швайцарське правительство відмовило совітській делегації, яка вертає з Ґенуї, за виїмком Красіна дозволу на побут в Швайцарії. Той сам часопис доносить, що швайцарське правительство задумує домагатися звороту міліярда фр., котрі совіти сконфіскували швайцарським горожанам, живучим в Росії.

Продовження побуту американського війська в Кобленції.

Париж. (ПАТ.) „Чікаґо Трибюн" доносить з Кобленції, що ген. Ален одержав з Вашінґтона уповажнення задержати на необмежений час 1200 американських жовнірів яко залогу мостового причілка Кобленції.

гімназіяльні професори ні мови, ні правопису не знають, наче вони ніколи не студіювали українських клясиків, не читали етноґрафічних збірників і взагалі не чули ніякої мови, крім свого сільського чи містечкового жаргону! (Яскравий доказ малого знання української літературної мови й правопису цікавий читач знайде в перемиськім перекладі Єнсенової студії про Шевченка. Се незрівняний букет галицької язикової й правописної саламахи, правдивого чисто рутенського язичія, де дивоглядно поміщані сугο-наддніпрянські вирази з огидним галицьким інтелігентським жаргоном!.

Тож з боку наших шкільних властей на се саме треба звернути увагу, за се чіпати педагогів, а не ставати в поперек змаганню до єдности. Сю єдність треба всяко плекати, до неї заохочувати, її скрізь переводити! Всяку рутенську закорузлість, застінковість, окремішність треба без жалю виполювати й нищити. А то ми воюємо як колишні азбучники за йор і йори, чищимо два и, два і, два т, два м, два з, два ш, насаджуємо ся за ї, а живої мови запашного цвіту наших широких степів не хочемо і не вміємо насадити. Скільки писали і Є. Чикаленко, і Модест Левицький, і Вол. Самійленко про чистоту української мови, а вониж знавці неаби-які, рівних їм у нас не знайдеш, але все на марно.

Тимчасом галицько-українське громадянство має право домагатися й домагається, щоб його діти були не рутенцями, а всеукраїнцями. Ті, хто був у недавних часах на Україні, пізнав її й зріднився з нею, поставлять таке домагання ще з більшою силою. І се зовсім ніяка мода, ніяке малпування, а правдива потреба кождого Галичанина, який вилїз із своєї тісненької шкаралупи на широкий світ. Такий дух часу і з сим-то духом мусять і повинні числитися наші законодавці. Закон нормує вже те, що висунуло життя. Краще й достойнійше для самих же законодавців такий закон видати, щоб він не тіснив життя, щоб життя не потрібувало бунтуватися проти нього. Про се слід памятати нашим фаховцям і не осмішувати себе назадництвом у той час, як громадянство з усієї сили пориветься наперед.

Ірляндська справа.

Льондон (ПАТ.) Відповідь ірляндських делеґацій на 6 питань, поставлених англійським правительством є економічно вдоволяюча, щоби на її основі можна відновити переговори. Переговори пічнуться у вівторок.

Льондон. (ПАТ.) Кабінет зібрався знову для обгорення ірляндської справ. Л. Джордж постановив виїхатии нині веч. до Крісіт, що вважають ознакою корисного положення.

Стріча Поанкаре з Л. Джорджом.

Льондон. (ПАТ.) Райтер довідується з доброго жерела, що Поанкаре підчас своїх неофіціяльних відвидин в Льондоні дня 19. ц. м. відвідає Л. Джорджа на Давнінґ Стріт.

Совітська делеґація на гаґську конференцію.

Гановер (ПАТ). Совітське правительство замовило вже кватири для своєї делеґації на гаґську конференцію.

Память інж. Франца Йосифа Тузяка.

Інжінер Франц Йосиф Тузяк, радник будівництва, головний технічний референт Окружної Дирекції Відбудови в Станиславові, помер дня 12. ц. м.

Покійний, син судового підурядника, скінчив гімназію в Самборі, записався 1897 р. на виділ інжінерії львівської політехніки, де вже яко студент першого року належить до основателів Товариства українських слухачів політехніки „Основа". По скінченню з відзначеннєм технічних студій в р. 1902. розпочинає технічну працю в дороговім бюрі Краєвого Виділу, по короткім однак часі переходить до залізниці, де повірюють йому управу будови залізничого відтинка Чорний Дунаєвь — Суха Гора. По скінченню сеї будови перебуває короткий час в залізничій службі у Львові і Станиславові а в році 1905 вступає до Дирекції водних доріг, яка давала тоді техникам найкращі вигляди на будучність. Там працює при каналізації Висли в Кракові. На краківськім ґрунті гуртує Покійний українських заточенців в „Читальни Просвіти". підпомагає студіюючу молодь, та заходиться коло вдержання та поширення народної свідомости. В році 1918. покликаний до Централі відбудови Галичини, занимає в ній важне становище управителя департаменту відбудови сіл східної части краю. Тут отвираєся Покійникови широке поле до ділання і він використовує Його вповні в хосен свого народа. Листопадовий переворот перериває розпочату роботу а польські власти усувають Покійника з уряду. По більше як річній павзі покликаний знову до служби, працює дальше при відбудові, спершу у Львові а відтак в Станиславові, роблячи мимо несприяючих обставин багато добра для української суспільности. — Знаменитий фаховець, совісний робітник, чоловік товариський і чистого як слеза характеру, зєднав собі загальне поважання і симпатію. Помер нагло на удар мозку, спричинений недугою вуха, на яку терпів від молодих літ.

В Покійнім тратить українська суспільність визначного техніка, свідомого і карного громадянина, численні товариства діяльного члена, а широкі круги щирого приятеля і добродія. — В. Й. П.! — *За Українське Технічне Товариство. Інж. Бобикевич.*

НОВИНКИ.

— **Напад на канцелярію Ставропігії.** До канцелярії Ставропігії впало в суботу, дня 3. червня, о год. 10·20 рано 5 люда, з яких двох було замаскованих; вистріливши пять разів з револьвера, зранили секретаря Михайла Гумецького в голову і руку, а його сестрінка студента Льва Пелеха лекше в голову. Присутній машиністці О. Яворській казали справці вийти. По зраненню Гумецького й Пелеха втікли. Мотиви нападу покищо не звісні.

— **Поміч „Голодній Україні".** Виділ праці комітету „Голодній Україні" утворив з поміж себе на разі дві секції: 1) помочи голодним на В. Україні, до котрої увійшли: д-р Студинський, Дарія Старосольська, Степан Рудик, Іван Кваслиця, Іл. Калятинський, д-р Салагуб, Ст. Пашкевичівна і д-р Іл. Свєнціцький; 2) помочи еміґрантам, з членами: Ал. Барвінським, п. Кл. Малицькою, проф. Білецьким, о. В. Лициняком, д-ром А. Ґовиковичем, д-ром Ів. Волошином і Гр. Деркачем. Обі секції почали вже свою роботу. На книжочку „Дністра" „Голодній Україні" впливають вже жертви. „Український фонд воєнних вдовиць і сиріт" зложив для придніпрянських сиріт 100.000 мп., Дирекція „Достави" і „Нар. Гостинниці" по 50.000 мп. Сподівані дальші жертви від фінансових інституцій цілого краю. Львівські громадяне, згідно з проголошенням посту, почали складати однодневний заробіток. Віримо, що ціла суспільність зложить дари на справу, що не терпить проволоки. Дари повинні бути обильні і відповідати достоїнству української нації. Цілою акцією кермує президент Юл. Романчук, що не зважаючи на 80 літ життя, буває на всіх засіданнях.

— **З судової салі.** В пятницю дня 2. ц. м. відбулася перед карним судом секція III. у Львові карна розправа проти Михайла Струтинського, бувшого редактора журнала „Життя і Мистецтво" о переступство з § 11. пресового закона, поповнене мнимо тим, що редакція цього журналу без дозволу поліції перемінила цей журнал на політичний. Мин. року засуджено ред. Струтинського на кару пятидневного арешту, зглядно триста марок гривни, апеляція вирок знесла, а на останній розправі увільнено його зовсім від вини і кари. Ред. Струтинського боронив адв. д-р Степан Баран.

— **До Самбора** виїздить львівський Народний театр „Бесіди" під артист. проводом Ол. Загарова дня 6. червня ц. р. та дасть ряд вистав в салі „Сокола". Білети продає „Народня Торговля".

— **Львівський магістрат викидає українські гуманітарні інституції на брук.** Довідуємося, що львівський магістрат зареквірував для якогось пана Юзефа Крассовского, директора Держ. Дирекції Обезпечень у Львові льокаль „Українського краєвого товариства охорони дітей, і опіки над молодіжю", Філії того Товариства, Фонду вдів і сиріт та Товариства слуг ім. св. Йосафата, всі при вул. Бляхарській ч. 11. I. і II. пов. (Ставропігія). Магістрат зажадав опорожнення льокалів тих товариств найдальше до 15. червня ц. р Не знаємо, чи цей розпорядок магістрату був інспірований новими „власниками" Ставропігії, чи магістрат зробив це „культурне" діло з власного почину, в кождім разі є це безправство, яке нарушує 4. і 6. арт. закона про реквізицію мешкань а в тім случаю має ще й спеціяльний характер шовіністичних оргій магістрату, якому очивидно ходить о знищення українських інституцій.

— **Подробиці з заваленої камениці.** При дальшім вивоженню румовищ заваленої камениці при вул. Краківській ч. 8. видобуто до вечера 2. ц. м. 16 трупів а 17 ранених. Трупи страшенно змасакровані, тільки в білю, видно, що катастрофа захопила їх вже в ліжку. Сподіються знайти під румовищами ще около 35 осіб. В цілій камениці мешкало около 70 або й більше осіб, не знати одначе, чи всіх їх захопила катастрофа. Жертв буде на щастя менше тому, що майже цілий перший поверх займали склепи, і тому, що через посунення годинника дня 1. червня (день катастрофи) багато осіб не прийшло ще в тій порі до дому. Найбільше потерпіли родини Дінер (2 трупи) і Лінк (7 трупів).

— **Повінь на Пруті.** На днях вилив Прут в околиці Коломиї, заподіюючи величезні шкоди, так що комунікація з Косовом і Печеніжином перервана.

— **Безголовя в Перемишли.** Між військовими польськими властями і перемиським маґістратом виринув спір, хто має покрити кошти удержання понтонового мосту, який побудувало військо по заваленню залізного моста в марті ц. р. Результатом цих спорів є те, що військо розібрало міст а Перемишль відтятий тепер від Засаня. Дописувач „Дз люд." пише з того приводу: „Мається враження, що жиємо в дикім краю, в якім властям здається, що вони істнують тільки тому, щоби люде могли платити податки на їх удержання. Хай одначе не забувають, що терпець може урватися й суспільність може сказати: до чорта з такою владою!"

— **Бакінська нафта.** Нафта становить тепер в міжнародній політиці одну з найважнійших зачіпних точок. У версальській конференції велику ролю відіграла мезопотамська нафта, про значіння галицької нафти знає кождий з нас; на ґенуенській конференції прийшла на дневний порядок і заважила в політиці нафта Баку, яка тепер є під владою большевиків. Жерела бакінської нафти стоять що до своєї обильности на другім місци (по американських). Бакінські жерела знані ще в римських часах, римські памятники називають нафту „oleum petrae" і „lucerna ardeus". Отже бакінський округ без сумніву експльоатується найдовше. Яка сила в ґазах, що парують з тої нафти під землею, свідчить це, що фонтанни ропи трискають понад 15 метрів в гору та на годину з одного нафтотриску сиплює до збірника 55 тисяч кільограмів ропи. В околицях Баку є понад 2000 жерел, які на рік можуть дати до 100 міліонів барил нафти. При тім треба зважити, що рафінерія в Баку має пряме получення рурами з Батум над Чорним морем, так що відсилці нафти за границю не стоять на перешкоді ніякі комунікаційні недомагання. Бакінська нафта має ще ту добру прикмету, що по її комплетній дестиляції лишається ще так званий „мазут", який знаменито надається до опалювання машин, при чім має ту спеціяльність, що спалюється без диму й тому залюбки вживається його на воєнних кораблях. Тепер зрозуміємо краще, чому всі держави так завзято кокетують когонебудь, хто має в руках такі просто фантастичні скарби.

— **Нові відкопи в Помпеях.** Учений Снімаз Золя, який від десятьох літ робить на руїнах Помпеїв нові пошукування, дійшов до дуже цікавих результатів. Передівсім віднайшов він в напрямку улиці Віа дель Аббодавца цілі будівлі з бальконами й вежами і тим робом воскресив образ старинного міста. Ці відкопи приносять дуже багато цікавих подробиць з життя старинних Помпеян. І показується, що на загал приватне й публичне життя Помпеїв мало чим ріжнилося від новочасного життя міста, хоча з того часу минуло вже два тисячі літ. — „Виборці! Голосуйте на Деціюса Секундуса!" — таку напись щей тепер читаємо на мурах відкопаної брами. — „Нині велике представлення в Позуолі! Боротьба гляділторів!" „Завтра врочиста вистава в амфітеатрі. Боротьба з дикими звірами. Похід через місто, Перегони!" — Відкопано реставрації з усім урядженням, передівсім з гарними глиняними й бронзовими збанками й чашами, якими пито напої. Реставрація поділена на переділи для плєбсу і „ліпших гостей". На рогах улиць стоять ще малі чотирокутні вівтарики, де приношено жертву богам. Відкопано склепи, на яких стоять написи: „Склад зброї", „Склад сукна" і т. п., а в середині стоять звучлені рештки товару. Відкопано величаву палату Пробуса Воленса з чудовим паровим огріванням і з подібно до нинішної урядженою ванною та з „Wasserclo set-ом". Внутрі дороге урядження майже свіже. Недалеко дім артиста Церіялєса, який різьбив дороге каміння. Знайдено тут порозкидані роботи й приряди до вигладжування. В одній улиці стрічається комплєтну публичну пральню з банями, кранами і т. д. Далі стоїть незнана палата, яку відкопуючі робітники назвали „Домом мерців", бо в тій прекрасно збудований триповерховній будівлі знайдено добре заховані чотири особи в такім положенню, як їх постигла смерть перед двома тисячами літ. А саме в пивниці знайдено чотири трупи: дві молоді дівчинки, з яких одна сперла голову на лоно другої, один гарний хлопець і старша жінка, здається матір, лежать тут, начеби заснули.

— **Експедиція на Ґаврізанкар (Монт Еґрес).** По невдачній експедиції минулого року вибралася цьої весни нова експедиція на вершки високого Гаврізанкару. Їй удалося щасливо вийти на один зі шпилів, що стоять найблище що до центрального верха. Тепер зміряють товариші експедиції до осягнення ледівця під шпилем, який доси уважається за недоступний.

— **З хроніки бандитизму.** В лісі коло Сушини Великої, пов. Добромиль, застрілив бандит Віснєвскі з Ярослава парубка Василя Велчка, що вийшов на лови. Віснєвскі думав, що це один з поліціянтів, які за ним шукають, (він убив недавно двох поліціянтів в Сяноку), бо Велчко мав на голові поліційну шапку.

— **Подяка за поміч в науковій прогульці.** В часі дводневої наукової екскурсії учнів української приватної ґімназії в Луці 12—14 мая б. р. по огляду копалень нафти і воску в Бориславі і при екскурсії до Трускавця велику і щиросердечну поміч оказали нам Вс. О. Ліщинський, парох в Бориславі, настоятелька захоронки Пречистої Диви Марії, сестра Йоанна, Вс. О. Іван Валюх тим, що прийняли до себе всіх учнів і професорів на нічліг і прохарчували їх, а також інжінер Левицький, практикант Наконечний і старші робітники Проць і Маланяк тим, що дали докладні пояснення і керували всією екскурсією в Бориславі, яка була дуже цікава і корисна для майбутніх громадян свого народу. Всім згаданим особам в імени п. п. професорів дітей і від себе приношу отсим шляхом найщирійшу подяку. — Директор української приватної ґімназії в Луці — *Л. Бачинський.*

— **Зїзд руссофільської партії.** Руссофіли скликають на день 15. червня 1922 р. зїзд своєї партії у Львові, на якім — як заповідають — „мають здати звіт з дотеперішної діяльности, скріпити свої організаційні сили й утвердити лінію дальшої політики".

— **Концерт співачки Анни Крушельницької** при співучасти Директора Василя Барвінського відбудеться в Станиславові дня 9. с. м. в салі кіна „Варшава". В програмі українські пісні Лисенка, Людкевича, Барвінського, Січинського, Степового, російські Ґречанінова і Рахманінова, старинні арії і модерні пісні італійські та французські Піцсеттюго і Дебісі.

Видає і за редакцію відповідає Оляна Кузьма.

З друкарні Спілки „Діло".